

28.01.2025

Til: Klima- og miljødepartementet
Fra Syklistforeningen

Innspill til statsbudsjettet 2026 – Klima- og miljødepartementet

Syklistforeningen er en landsdekkende medlemsorganisasjon for hverdags- og rekreasjonssykling. Foreningen ble grunnlagt i 1947 og har siden vært en viktig pådriver for å bedre sykkelforholdene i Norge. I dag har vi ca. 7000 medlemmer og 19 lokallag landet rundt.

Norge står ovenfor en rekke utfordringer som bedre tilrettelegging for sykkel og gange kan bidra til å løse. En økt andel av befolkningen som benytter aktiv transport i hverdagen gir store gevinster for både klima, miljø, folkehelse og samfunnsøkonomien, og vil bidra til at vi når nasjonale og internasjonale mål og forpliktelser.

Transportsektoren står for omtrent en tredjedel av Norges utslipp av klimagasser og er dermed landets største utslippskilde. Selv med omfattende elektrifisering vil transportsektoren og fremtidig veiutbygging utgjøre en stor andel klimagassutslipp, støy, lokal forurensing og arealbeslag. For å unngå dette må regjeringen gjøre kraftige og smarte tiltak som endrer transportmiddelfordelingen. Det gjelder ikke minst for de korte reisene.

Halvparten av alle reiser i Norge er kortere enn 5 kilometer og potensialet for redusert miljøpåvirkning gjennom økt gåing og sykling er fortsatt veldig stort. Elsykkel-revolusjonen er blitt en game-changer for sykling i Norge. Dagens klima- og miljøpolitikk må derfor ta i bruk langt flere virkemidler og tiltak som skaper en nødvendig overflytting fra bilisme til gange og sykling (jfr. Miljødirektoratets rapport «Klimatiltak i Norge: Kunnskapsgrunnlag 2025»).

For å legge til rette for at alle kan delta i den grønne mobilitetsutviklingen må regjeringen fjerne mva. på kjøp av alle el-sykler og el-lastesykler, samt på sykkelverkstedstjenester. Det vil være et godt insentiv til å få flere til å sykle hele året. Vi foreslår at det opprettes et nasjonalt tverrdepartementalt samarbeidsorgan, med inspirasjon fra Active Travel England. Det gjør vi for å få ut mest mulig av alle effektene for klima, miljø, helse og mobilitet, og for å samordne alle tiltakene som bidrar til mer sykling. Dette vil ha en budsjetteffekt på ca. 10 millioner kroner, men vil ha enorme økonomiske samfunnsgevinster.

Videre så må vi få på plass en ny nasjonal sykkelstrategi etter at den forrige utgikk i 2023. Vi er nå et av svært få vesteuropeiske land uten noen overordnet plan for

sykkelpolitikken vår. Det vil være et nyttig styringsdokument for å nå de nasjonale sykkelmålene våre, og ikke minst bør en slik strategi inngå som en del av Norges klimaforpliktelser med hensyn til Parisavtalen. Norge har en ambisjon om å redusere utslippene av klimagassutslipp på 55 prosent innen 2030 (sammenlignet med 1990-nivået). Det er ikke lenger noe tvil om at det haster, og at utviklingen går for sakte. Regjeringen må derfor ta i bruk strategiske verktøy for å få ut det fulle potensialet for sykling og gåing. Vi trenger en overordnet visjon som defineres gjennom klare målsetninger med konkrete tiltak og forpliktende tidsfrister, og ikke minst med tydelig målbare resultatindikatorer.

Mvh

Eline Oftedal
Generalsekretær, Syklistforeningen

Tommy Christensen
Fagsjef, Syklistforeningen